

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/151/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924200366
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6924200366.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členov senátu JUDr. Márie Dubcovej, JUDr. Jána Burika, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradnom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX a otca C. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. C., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 5P/11/2024-59 zo dňa 25.04.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 5P/11/2024-59 zo dňa 25.04.2024 v časti výroku I. o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, vo výroku II. o výživnom, vo výroku III. o zameškanom výživnom, vo výroku IV. o úprave styku a v závislom výroku V. o trovách prvoinštančného konania, p o t v r d z u j e .

Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 5P/11/2024-59 zo dňa 25.04.2024 v časti výroku I., podľa ktorého matka je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok m e n í tak, že matka je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Žiaden účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. rozhodol, že maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého A. výživným vo výške 180,- Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 29.01.2024. Podľa výroku III. zameškané výživné za obdobie od 29.01.2024 do 31.05.2024 vo výške 737,40 Eur, je otec povinný zaplatiť v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám matky maloletého dieťaťa. Výrokom IV. rozhodol, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým A. každú tretiu sobotu v mesiaci, v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. za prítomnosti matky maloletého dieťaťa. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania rozhodol výrokom V. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku okresný súd poukázal na návrh matky doručený súdu dňa 29.01.2024 na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a jeho zdôvodnenie.

3. Okresný súd skonštatoval, že otec maloletého sa k návrhu písomne nevyjadril. Pojednávanie nariadeného vo veci sa nezúčastnil, hoci mal riadne vykázané doručenie predvolania na pojednávanie. Na výzvu súdu, aby súdu špecifikoval a preukázal svoje mesačné príjmy a výdavky, nijakým spôsobom nereagoval.

4. Okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa, listinnými dôkazmi, a to výsledkami lustrácie mal. dieťaťa a jeho rodičov v Registri obyvateľov SR a Sociálnej poisťovni, správou kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa, inkasným lístkom, výsledkami lustrácie rodičov v katastri nehnuteľností, správou ORPZ ODI Revúca na matku a otca maloletého dieťaťa, oznámením Sociálnej poisťovne o vyplatení/nevyplatení dávok nemocenského, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti rodičom mal. dieťaťa, výsledkami lustrácie voľných pracovných miest, ako aj výsledkom výpočtu čistej mzdy pri jednotlivých zistených hrubých príjmoch, zistil skutkový stav veci a rozhodol tak, ako uviedol vo výrokovvej časti svojho rozsudku za súčasnej aplikácie § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1 a 2, § 65 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 až 3 § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine.

5. Z výsledkov lustrácie mal. dieťaťa v Registri obyvateľov SR mal súd preukázané, že mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu rodičov, matky F. G., nar. XX.XX.XXXX a otca C. H. B., nar. XX.XX.XXXX.

6. Na základe vykonaného dokazovania mal okresný súd za to, že rodičovské práva a povinnosti účastníkov k maloletému dieťaťu je potrebné upraviť, nakoľko rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Okresný súd mal v konaní preukázané, že od opustenia spoločnej domácnosti otcom maloletého v júli 2022, starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje výlučne matka. Starostlivosť o dieťa zabezpečuje riadnym spôsobom a šetrením orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v nej neboli zistené žiadne nedostatky. Otec osobnú starostlivosť o maloletého nikdy nezabezpečoval a ani do budúcnosti neprejavil záujem tak činiť. Preto okresný súd maloletého A. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté dieťa zároveň zastupovať a bude spravovať jej majetok.

7. Pri rozhodnutí o určení výživného okresný súd v súlade s § 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj možností a schopností otca ako výživou povinnej osoby. Potreby maloletého dieťaťa boli zistené nasledovne: na bývanie 95,- Eur (190,- Eur nájomné + zálohové platby/2 osoby = 95,- Eur) a ďalej v bežnom rozsahu na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby a zdravotná starostlivosť podľa veku maloletého dieťaťa (3 roky). Suma, ktorú okresný súd považoval za potrebnú na uspokojenie opodstatnených potrieb maloletého dieťaťa, je s ohľadom na všeobecnú znalosť cien potravín, oblečenia, obuvi, základných hygienických potrieb a liekov nasledovná: Na stravu vo výške približne od 100,- Eur do 120,- Eur mesačne, na oblečenie a obuv vo výške približne 50,- Eur mesačne, na hygienu vo výške približne 15,- Eur mesačne a na bežnú zdravotnú starostlivosť (vitamíny, výživové doplnky, liekov proti horúčke a bolesti približne 20,- Eur mesačne). Spolu výdavky na uspokojovanie potrieb maloletého dieťaťa tak predstavujú okolo 280,- až 300,- Eur mesačne. V súvislosti s výškou opodstatnených potrieb maloletého dieťaťa okresný súd poukázal na to, že len suma životného minima na neplnoleté dieťa v súčasnosti predstavuje 122,77 Eur mesačne.

8. Podľa okresného súdu matka je povinná plniť si vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu vo výške minimálneho zákonného výživného podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, teda 36,80 Eur mesačne, nakoľko je na rodičovskej dovolenke a v súčasnosti jej jediný príjem predstavuje rodičovský príspevok na maloletého A. a detské prídavky v súhrnnej výške 405,- Eur mesačne. Okresný súd prihliadol na to, že matka sa o maloleté dieťa osobne stará.

9. Vyživovaciu povinnosť otca okresný súd určil vo výške 180,- Eur mesačne s ohľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať na výživu maloletého v takejto výške. Otec mal. dieťaťa je dobrovoľne nezamestnaný, je pritom zdravý muž vo veku 22 rokov so základným vzdelaním. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že na pracovnom trhu Slovenskej republiky existuje dostatok pracovných miest vhodných pre otca maloletého dieťaťa, na ktorých by sa mohol zamestnať v hlavnom pracovnom pomere a dosahovať hrubú mesačnú mzdu od 750,- Eur (napr. u zamestnávateľa KORO, s. r. o.) do 1.800,- Eur mesačne (u zamestnávateľa VEDOS s. r. o.). Otec maloletého dieťaťa tak má objektívnu možnosť sa zamestnať a nebránia mu v tom ani žiadne zdravotné alebo iné osobné prekážky. Za prácou môže vycestovať aj mimo miesta svojho bydliska, nakoľko nezabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a nemá ani iné záväzky, pre ktoré by za prácou vycestovať nemohol.

10. Výpočtom na kalkulačke čistej mzdy okresný súd zistil, že pri výške hrubej mesačnej mzdy 750,- Eur by čistá mzda, ktorú by otec mohol dosahovať, bola okolo 615,- Eur, pri výške hrubej mesačnej

mzdy 850,- Eur by čistá mzda, ktorú by otec mohol dosahovať, bola okolo 685,65 Eur, pri výške hrubej mesačnej mzdy 1.050,- Eur by čistá mzda, ktorú by otec mohol dosahovať, bola okolo 825,94 Eur a pri výške hrubej mesačnej mzdy 1.300,- Eur by predstavovala 1.001,31 Eur. Z takéhoto príjmu, ktorý je otec schopný dosahovať, je podľa okresného súdu v jeho možnostiach prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 180,- Eur mesačne, zohľadniac pritom výdavky potrebné na zabezpečenie jeho bežných životných potrieb ako strava, oblečenie, obuv a hygiena a ubytovanie, ktoré okresný súd zohľadnil vo výške približne 650,- Eur mesačne, keďže žiadne iné ako bežné výdavky, ktoré by mali prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti voči mal. A., otec neuviedol.

11. Výšku vyživovacej povinnosti otca okresný súd určil od podania návrhu na úpravu rodičovských práv a povinností, teda od 29.01.2024. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že od tohto dátumu do rozhodnutia súdu otec na maloletého žiadne výživné neuhradil. Ku dňu rozhodnutia okresného súdu (25.04.2024) je neuhradené výživné za obdobie od 29.01.2024 do konca mája 2024 (keďže výživné je splatné do 20. dňa v mesiaci vopred, ku dňu rozhodnutia súdu sa stalo splatné aj výživné na mesiac máj 2024). Za obdobie od 29.01.2024 do 30.05.2024 tak otcovi vzniklo zameškané výživné vo výške 737,40 Eur (4 x 180,- Eur = 720,- Eur + 17,40 Eur ako pomerná časť výživného za obdobie od 29.01.2024 do 31.01.2024). Vzhľadom na výšku zameškaného výživného okresný súd otcovi v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP určil dlhšiu lehotu na plnenie, a to 60 dní od právoplatnosti rozsudku.

12. Styk otca s maloletým A. upravil každú tretiu sobotu v mesiaci v čase od 15:00 hod do 16:00 hod. za prítomnosti matky maloletého dieťaťa. Pri rozhodnutí o rozsahu, spôsobe a mieste styku, okresný súd zohľadnil vek maloletého dieťaťa, skutočnosť, že maloletý na otca nie je zvyknutý, nakoľko rodičia už dva roky nežijú v spoločnej domácnosti a otec sa s maloletým nestretáva, skutočnosť, že otec podľa vyjadrenia matky, ktoré v konaní nebolo nijako spochybnené, v minulosti užíval marihuanu a pervitín, ďalej pravidelne užíva marihuanu.

13. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu, keďže ide o konanie starostlivosti o maloleté dieťa a súd nezistil také okolnosti daného prípadu, pre ktoré by považoval za spravodlivé niektorému z účastníkov priznať náhradu trov konania (§ 55 CMP).

14. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom I., II., III. a IV., teda proti rozhodnutiu o výške bežného výživného ako aj zameškaného výživného a proti výroku o úprave styku, v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a h) CSP (č.l. 65-70 spisu). Namietal, že bol ukrátený na možnosti riadne uplatniť svoje procesné práva a navrhovať dôkazy, obhajovať svoje tvrdenia a popierať tvrdenia matky, prípadne si zvoliť právneho zástupcu alebo požiadať o jeho ustanovenie. Matka maloletého vie, kde sa zdržiava a že si preberá poštu u jeho matky alebo že mu bude doručená. Popieral tvrdenia matky, že sa o syna nezaujíma, nestará, nekontaktuje ho. Snaží sa o to vždy, keď je na území SR, ale matka mu to neumožňuje napriek tomu, že keď žili spolu v spoločnej domácnosti, sám zabezpečoval bez problémov celodennú starostlivosť o dieťa, keď bola matka mimo domov. Uviedol, že sa s matkou maloletého dieťaťa dohodol, že budú bývať v spoločnej domácnosti ešte pred narodením syna a žili spolu cca 2 roky v D. XXX. Po narodení syna žili spolu cca 3 - 4 mesiace v domácnosti matky jeho družky na jej želanie. V tom čase na základe spoločného rozhodnutia pracoval v Rakúsku, o syna sa od narodenia riadne staral a v starostlivosti mu pomáhali rodičia. V čase, keď spolu žili, mal založený účet, ku ktorému mala prístup partnerka a pravidelne z neho vyberala prostriedky, on vkladal. Rovnako mala prístup k internetbankingu a realizovala úhrady na všetky potreby dieťaťa po jeho narodení, používala prostriedky, ktoré zarobil v zahraničí, dokonca za matku vyplatil jej exekúciu. Matku maloletého miloval a veril, že toto je vzťah navždy, avšak zdá sa, že ona to tak nevnímala, že chcela byť sama a mať niekoho, kto posielal peniaze a poskytne jej pocit istoty. Rodičovský príspevok a prídavok na dieťa ostali matke na jej potreby. Rada sa pekne obliekala a starala sa o seba a míňala na starostlivosť o seba, čo neriešil. Jeho matka administratívne pomohla zariadiť matke maloletého, aby jej boli vyplatené všetky dávky sociálnej pomoci, na ktoré mala nárok, teda dostala jednorazovo cca 800,- Eur, ktoré prostriedky dala svojej matke údajne za to, že tam bývajú. Starej matke vadil plač a neporiadok, tak sa po troch mesiacoch sťahovali opäť do D., s čím mu pomáhali jeho rodičia. Na želanie a návrh matky maloletého išiel pracovať do zahraničia, aby rodinu uživil, a áno striedal zamestnania a nepopiera, že nedošťudoval, čo vníma ako hendikep. Snažil sa, aby matka mala dostatočné množstvo prostriedkov. O poslednú prácu prišiel z dôvodu, že sa s ním matka rozišla cez správu a on sa snažil zachrániť vzťah. Podľa otca matkino správanie počas ich vzťahu bolo účelové. Po rozchode sa s matkou maloletého dohodol, že keď bude doma, bude so synom. Syna si brával k

otcovi do D. C. a bol s ním sám aj niekoľko dní, matka ho však vo výsledku zablokovala a znemožnila mu kontakt so synom. Jediný, s kým komunikuje, je matka otca, ktorá jej posielala peniaze a nakupuje potrebné veci, otec kontakt so synom má obmedzený. Pracuje na území SR a nechápe, ako mohla matka takýto návrh podať, snaží sa postaviť na nohy, vyrovnáť svoje dlhy a posielat' dieťaťu peniaze. Matke dával peniaze na ruku, keď spolu žili. Plnil všetky dohody. Uviedol, že sa nikdy nedohodli na sume, ktorú jej bude dávať a výpočet okresného súdu, že je schopný z hypotetického príjmu 800,- Eur netto platiť náklady na bývanie, stravu, ošatenie a iné náklady a platiť sumu 180,- Eur mesačne na dieťa a doplatiť zameškané výživné, je čistá fikcia. Schopnosť zamestnať sa je daná aj vzdelaním, na určité činnosti mať potrebnú kvalifikáciu, pričom matka vedela, aké má vzdelanie, akým spôsobom sa živí a ako bude zabezpečovať rodinu. Zo zahraničia jej po kamarátoch pravidelne posielal vyššie sumy, čo jej nestačilo a našla si nového partnera, ktorý môže byť s jeho synom dennodenne, zatiaľ čo otec hodinu mesačne v prítomnosti matky. Napádaný rozsudok považoval za nezákonný a arbitrárny. Jeho reálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery mu neumožňujú uhrádzať výživné v tak vysokej sume, ako určil okresný súd. Okresný súd sa nevysporiadal s reálnym stavom veci a objektívnou možnosťou uhrádzať výživné ako aj zameškané výživné, ktorá suma je pre otca likvidačná a akurát ho môže do viesť do väzenia. Odišiel od rodiny za účelom zabezpečovať jej potreby a nakoniec toto spoločné rozhodnutie je pre neho diskriminačné, diskvalifikačné a priťažujúce, pretože matka má nového partnera, chce sa otca úplne zbaviť a vytlačiť ho zo života dieťaťa. Otec namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia z dôvodu absencie preukázaných skutočností, čo je dôvodom na zrušenie rozhodnutia. Namietal absenciu riadnej úvahy o tom, ako okresný súd dospel k sume 180,- Eur, keď sa zdá, že je to len o málo menej, ako žiadala matka. Hodnotenie dôkazov zo strany okresného súdu je arbitrárne a účelové. Otec sa nevyhýba rodičovskej zodpovednosti, riadne si plní svoje povinnosti. Nemal možnosť dostatočne sa pripraviť na pojednávanie, zaujať stanovisko k návrhu, pretože sa zdržiava v zahraničí. Dúfal, že matka návrh stiahne, pretože sa nejako dohodli. Trval na tom, že pri rozhodovaní o výške výživného a úprave styku okresný súd nezohľadnil všetky objektívne a subjektívne okolnosti majúce vplyv na dieťa a na jeho najlepší záujem. Vzhľadom na procesné pochybenia okresného súdu, kedy bol ukrátený na možnosti riadne uplatňovať svoje práva a brániť sa proti klamlivým a zavádzajúcim tvrdeniam matky, ako aj pre nedostatky v dokazovaní a arbitrárnosť procesu konania a rozhodovania, najmä s poukazom na likvidačnú výšku bežného a zameškaného výživného navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

15. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 04.06.2024 bolo odvolanie otca doručené matke a kolíznemu opatrovníkovi, s možnosťou sa k nemu v lehote 10 dní písomne vyjadriť.

16. Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 10.06.2024 (č.l. 75 spisu) uviedol, že rozsudok sp.zn. 5P/11/2024 zo dňa 25.04.2024 je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a nemá voči nemu žiadne námietky.

17. K doručenému odvolaniu uskutočnila e-mailové podanie matka (č.l. 80 spisu), v ktorom uviedla, že sa k odvolaniu nebude vyjadrovať písomne, nakoľko sa týka viacej vzťahu medzi ňou a otcom (odporcom), než maloletého A.. Nerozumela odvolaniu, pretože otec maloletého sa nedostavil na súdne pojednávanie, na ktorom mal možnosť sa vyjadriť. Otcovi maloletého nezabraňuje v kontakte so synom, ako uviedol, len s ním odmieta komunikovať cez sociálne siete. Taktiež nie je pravda, že neboli dohodnutí na výživnom v sume 200,- Eur, nakoľko má na to aj svedkov, a to rodinných príslušníkov. Podľa matky, aj okresný súd uviedol, že otec je mladý zdravý chlap, takže s prácou nie je problém a myslí si, že výživné 180,- Eur je vhodná čiastka, nakoľko syn už navštevuje škôlku. Nechápe, že nedoplatok na výživné odmieta uhradiť, keďže sú to peniaze ich syna, nakoľko na neho doteraz neprispieval, peňažne jej pomáhal priateľ a mama, nakoľko už nepoberá materskú. Otca sa v žiadnom prípade nechce zbaviť, ako to uviedol, nakoľko je to otec maloletého, ale nemôže za to, že ho nenavštevuje a ani ju nekontaktuje, kedy ho navštíví.

18. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka bolo podaním okresného súdu zo dňa 21.06.2024 zaslané na vyjadrenie otcovi a matke a vyjadrenie matky bolo podaním zo dňa 26.06.2024 zaslané otcovi a kolíznemu opatrovníkovi na vyjadrenie, pričom ďalšie vyjadrenia nenasledovali.

19. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP), na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou, a to otcom maloletého dieťaťa, prejednal vec postupom bez nariadenia pojednávania za aplikácie ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď

nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem a za aplikácie ust. § 65 CMP, § 66 CMP rozsudok okresného súdu v časti výroku I. o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, vo výroku II. o výživnom, vo výroku III. o zameškanom výživnom, vo výroku IV. o úprave styku a v závislom výroku V. o trovách prvoinštančného konania potvrdil ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP. Rozsudok okresného súdu v časti výroku I. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podľa § 388 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

20. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie podané otcom maloletého dieťaťa bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/151/2024-85 zo dňa 07.08.2024, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 12.08.2024 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku krajským súdom.

21. Za rešpektovania ust. § 65, § 66 CMP krajský súd uvádza, že základom pre jeho konanie bolo odvolanie podané otcom proti rozsudku okresného súdu. Je potrebné uviesť, že pokiaľ otec v odvolaní označil ním napadnuté výroky I., II. III., IV., tak obsah odôvodnenia jeho odvolania sa týkal výslovne výrokov II. III. a IV., ktorými bola otcovi určená vyživovacia povinnosť, zameškané výživné a upravený styk. Odvolacia argumentácia sa týkala procesnej a hmotnoprávnej roviny.

22. Pokiaľ išlo o odvolanie otca a v ňom tvrdené skutočnosti, následné vyjadrenie matky, a kolízneho opatrovníka, tak je potrebné uviesť, že na rozhodnutie krajského súdu, ako súdu odvolacieho, v zmysle podaného odvolania nebolo potrebné k uvádzaným skutočnostiam nariadiť pojednávanie, pretože bolo postačujúce, aby bolo odvolacím súdom rozhodnuté na základe celého obsahu spisového materiálu a v ňom doložených listín. Odvolateľ nevzniesol žiaden presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania, nasledujúca po výmene ich písomných podaní po rozhodnutí okresným súdom, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2023 č. 64336/01 vo veci Lino Carlos Varela Assalino proti Portugalsku; rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo 218/2009, sp.zn. 3Cdo 51/2011, sp.zn. 3Cdo 186/2012, sp.zn. 7Cdo 56/2011).

23. Primárne krajský súd uvádza, že vo vzťahu k časti výroku, I., výrokom II., III., IV základom jeho rozhodnutia je aplikácia ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v podstatných častiach stotožňuje s rozsudkom okresného súdu v tejto časti a odôvodnením k nim sa viažucim, na ktoré odôvodnenie v podrobnostiach odkazuje. Práve z titulu aplikácie ustanovenia § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie skutkové zistenia a právne vyhodnotenie, ktoré uskutočnil okresný súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k časti výroku I. a vo výrokoch II., III., IV. a s ktorými sa stotožňuje, pretože ak rozsudok krajského súdu a okresného súdu tvoria organickú jednotu, tak je postačujúce na tieto vecne správne závery okresného súdu len odkázať. Krajský súd konštatuje, že okresný súd z vykonaného dokazovania zistil skutkový stav v akceptovateľnom rozsahu potrebnom pre rozhodnutie. Skutočný stav veci, zistený okresným súdom, bol dostačujúcim pre jeho rozhodnutie, následne aj pre posúdenie odvolania, a ak odvolací súd nepristúpil k zopakovaniu alebo doplneniu dokazovania, nedošlo týmto jeho postupom k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý súdny proces.

24. V procesnej rovine nebol relevantný odvolací dôvod otca, že bol ukrátený v možnosti riadne uplatniť svoje procesné práva a navrhovať dôkazy, obhajovať svoje tvrdenia a popierať tvrdenia matky, prípadne si zvoliť právneho zástupcu alebo požiadať o jeho ustanovenie s odkazom na to, že matka maloletého vie, kde sa zdržiava a že si preberá poštu u jeho matky alebo že mu bude doručená. Krajský súd východiskovo poukazuje na explicitné ukotvenie (§ 2 ods. 1 CMP) subsidiárnej záväznosti/ účinnosti ustanovení CSP, ak Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak. Z obsahu spisového materiálu bolo zrejmé, že na Okresný súd Rimavská Sobota dňa 29.01.2024 bol podaný návrh matky na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti. Bolo zistené, že okresný súd sa na základe matkou poskytnutých údajov, a to adresy otca a jeho telefónneho čísla, podľa Úradného záznamu zo dňa 27.02.2024 v dňoch 23.02.2024 - 27.02.2024 opakovane telefonicky pokúšal skontaktovať s otcom mal. dieťaťa, ktorý najprv uviedol, že sa t.č. sťahuje a novú adresu súdu telefonicky oznámi v pondelok 26.02.2024, čo však neurobil. Pri následných pokusoch o skontaktovanie sa s ním,

už bol nedostupný. Podľa doručky na č.l. 14 rub spisu a Úradného záznamu zo dňa 19.03.2024 na č.l. 34 spisu, otcovi boli dňa 19.03.2024 doručené písomnosti, a to návrh matky spolu s uznesením o ustanovení kolízneho opatrovníka, s uznesením - výzvou na vyjadrenie sa k návrhu v lehote 10 dní, s výzvou na preukázanie príjmov a výdavkov, s predvolaním na pojednávanie, s poučením o procesných právach a povinnostiach účastníka konania.

25. Okresný súd vo veci nariadil termín pojednávania na deň 25. apríla 2024 o 13:00 hod. na Okresný súd Rimavská Sobota, pracovisko Revúca, SNP 539/1, Revúca, do miestnosti č. dv. 2, prízemie, na ktoré sa otec nedostavil. V doručenom predvolaní bol otec poučený okrem iného aj o tom, že pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov a pojednávanie môže byť na návrh účastníka konania odročené len vtedy, ak sa účastník alebo jeho zástupca z dôležitých dôvodov nemôže dostaviť na pojednávanie. Podľa zistení odvolacieho súdu z hľadiska aplikácie procesného ustanovenia § 183 CSP v spojení s § 31 CMP vzhľadom k tomu, že otec prevzal predvolanie na nariadený termín pojednávania na deň 25.04.2024 podľa doručky na č.l. 15 spisu dňa 19.03.2024, t.j. v dostatočnom časovom predstihu a za súčasne doručeneho poučenia o procesných právach a povinnostiach, ako aj stavu, že otec sa na pojednávanie nedostavil a svoju neúčasť vôbec neospravedlnil, boli splnené zákonné podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti otca na nariadenom pojednávaní dňa 25. apríla 2024. Neobstojí preto námietka, že otec nemal možnosť dostatočne sa pripraviť na pojednávanie, zaujať stanovisko k návrhu.

26. Rovnako nie je dôvodná námietka otca o nedostatkoch v dokazovaní pred súdom prvej inštancie, ak dňa 19.03.2024 otec prevzal aj výzvu okresného súdu, aby sa vyjadril k návrhu a výzvu zo dňa 19.03.2024 (č.l. 20 spisu), aby oznámil a preukázal listinnými dôkazmi príjmy a výdavky, na ktoré výzvy v lehote určenej okresným súdom a ani k momentu jeho rozhodovania vôbec nereagoval (nevykonal tak ani v odvolacom konaní).

27. Krajský súd je toho názoru, že konanie okresného súdu v súlade so zákonom zabezpečilo otcovi maloletého dieťaťa právo na súdnu ochranu a pokiaľ toto právo nenaplnil, uvedené nemôže byť na ujmu práv maloletého dieťaťa a matky. Otec ako účastník konania nebol vylúčený z uplatnenia žiadneho procesného úkonu a ani nebol obmedzený pri jeho uplatnení, a preto postupom okresného súdu mu nebola odňatá možnosť konať pred súdom, nebolo porušené ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Otec, pokiaľ by naplnil svoje procesné práva, k čomu postupom okresného súdu mal vytvorený dostatočný časový priestor a uskutočnil by aktívnym prístupom vplyv na dané konanie, t.j. vyjadril sa k návrhu, označil a doložil dôkazy, komplexne by preukázal svoje pomery, tak tieto by následne mohol zhodnocovať okresný súd. Ak však otec i napriek vytvoreným možnostiam súdom prvej inštancie zostal nečinný, tak v konečnom dôsledku táto jeho nečinnosť nemôže ísť na ujmu práv maloletého a matky a ani viesť k popretiu jedného zo základných princípov Civilného mimosporového poriadku podľa Čl. 12, keď súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne. Zároveň podľa § 31 CMP súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá (§ 30 CMP). V danej veci bolo povinnosťou otca ako povinného z výživného podľa výzvy okresného súdu oznámiť a preukázať svoje príjmy a výdavky, a ak k tomu nedošlo, okresný súd za rešpektovania vyšetrovacej zásady vykonal dokazovanie, výsledky ktorého hodnotil v súlade s Čl. 10 ods. 1, 2 CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc súdu posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom ich vykoná. Dodáva odvolací súd, že je to súd, ktorý výsledky vykonaného dokazovania hodnotí jednotlivo ako i vo vzájomných súvislostiach, k čomu zo strany okresného súdu došlo. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýval vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie pre to, aby mohol vo veci rozhodnúť.

28. Dodáva krajský súd, že pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces. Pri posudzovaní odvolateľom namietaného nesprávneho postupu, je potrebné konštatovať, že v rámci konania pred súdom prvej inštancie mu bol poskytnutý časový priestor na realizáciu jeho zákonom zaručených

práv, a to vyjadriť sa k návrhu, mal možnosť predkladať, označovať dôkazy, zúčastniť sa nariadeného pojednávania, čo nevyužil, a preto k zásahu do jeho procesných práv postupom okresného súdu nedošlo a nedošlo ani k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

29. Rovnako za nedôvodné považuje odvolací súd tvrdenie odvolateľa o nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti rozsudku prvoinštančného súdu. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Po preskúmaní odvolaním napadnutého prvoinštančného rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že tento kritériá v tejto časti pre odôvodňovanie rozhodnutí v označenom zákonom ustanovení splňa a zodpovedá štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, pretože z neho vyplýva, čoho sa matka svojim návrhom domáhala, z akých dôvodov, aké relevantné dôkazy boli súdom vykonané, aké skutočnosti z nich súd zistil, aký stav bol súdom ustálený a aké právne normy na vec aplikoval a ako tieto vyložil. To, že odvolateľ sa s právnym názorom, posúdením všeobecného súdu v tejto časti nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o arbitrárnosti súdneho rozhodnutia.

30. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom v hmotnoprávnej rovine krajský súd uvádza nasledovné. Pokiaľ otec v podanom odvolaní označil ako napadnutý výrok I. rozsudku okresného súdu v časti o zverení mal. A. do osobnej starostlivosti matky, tak odvolací súd poukazuje na to, že otec k nemu ani osobitné odvolacie dôvody neuviedol, nespochybnil, že maloletý bol a je v osobnej starostlivosti matky a voči osobnej starostlivosti matky ani nevzniesol žiadne námietky. Z hľadiska meritórneho posúdenia výroku I. napadnutého rozsudku v tejto časti sa odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu vyjadreným v odseku 23. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že od júla 2022 starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka riadnym spôsobom. V jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Krajský súd nezistil vecnú nesprávnosť výroku I. v časti o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, a preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

31. Pokiaľ išlo o určené výživné výrokom II. napadnutého rozsudku, okresný súd vychádzal z možností a schopností, majetkových pomerov oboch rodičov, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Krajský súd poukazuje na právnu úpravu v § 65 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, ktorú citoval okresný súd v napadnutom rozhodnutí a vo všeobecnosti uvádza, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

32. Z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplývalo, že výdavky na mal. A. predstavujú bežné výdavky na dieťa v jeho veku, na uspokojovanie jeho potrieb. Výdavky na maloletého okresný súd podrobne popísal v odseku 24. odôvodnenia napadnutého rozsudku a tieto ustálil v sume 280,- – 300,- Eur, výšku ktorých a ani ich odôvodnenosť otec v odvolaní nespochybnil a ani nežiadal preukazovať.

33. Matka mal. A. tak, ako okresný súd popísal v odsekoch 7. až 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku, bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok v sume 345,- Eur a rodinné prídavky a jej výdavky, okrem ostatných bežných výdavkov, predstavujú výdavky na bývanie, elektrinu a mobilný telefón v súčte sumu 247,70 Eur.

34. Odvolací súd konštatuje, že otec v podanom odvolaní namietal, že nie je v jeho možnostiach platiť okresným súdom určené výživné. V súvislosti s touto námietkou krajský súd poukazuje primárne na to, že z výsledkov vykonaného dokazovania pred okresným súdom vyplývalo, že otec ako povinný má subjektívne vytvorené predpoklady k tomu, aby dosahoval príjem, pretože nebolo preukázané to, že by mu bránili objektívne okolnosti sa zamestnať. Napriek tomu, že otec má zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletému, v konaní pred súdom prvej inštancie a ani v podanom odvolaní nepreukázal svoj príjem, hoci v podanom odvolaní otec tvrdil, že „...aktuálne pracujem na území SR...“. Vecne správny bol postup okresného súdu, ktorý pri určovaní výživného otcovi ako osobe povinnej aplikoval ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že pre určenie nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj

majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobokové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.. Uvedené ustanovenie je vyjadrením zásady tzv. potenciality príjmu povinného rodiča, v zmysle ktorej súd pri určovaní výživného neprihliadne len na skutočný príjem povinného rodiča, ale na jeho schopnosti, možnosti a celkové majetkové pomery, t.j. prihliada k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Rozhodujúci je potom príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity (práve takáto situácia v súdnej veci nastala). Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, teda umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Pokiaľ ide o určovanie konkrétnej výšky výživného na strane povinného sa preskúmavajú: schopnosti, možnosti a majetkové pomery. V súlade s princípom potenciality príjmov na uvedené hľadiská súd u povinného prihliada aj v prípade, ak sa zistí nedostatočne vyvinutá aktivita z hľadiska získania zamestnania, a to bez dôležitého dôvodu. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej schopnosti z hľadiska dosahovania príjmu. Okresný súd postupoval v súlade s ust. § 75 ods.1 Zákona o rodine a vykonal zisťovanie podľa lustrácii voľných pracovných miest v SR, ktoré podrobne popísal v odsekoch 12. až 14. odôvodnenia a ustálil výšku potencionálneho príjmu otca v rozmedzí 615 až 1.001,31 Eur čistej mesačnej mzdy, z ktorej pri bežných výdavkoch otca, správne skonštatoval, že v možnostiach a schopnostiach otca je prispievať výživným na mal. dieťa v sume 180 Eur.

35. K vecnej správnosti výroku II. rozsudku okresného súdu, ktorým určil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému v sume 180,- Eur mesačne, sa primerane poukazuje aj na ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, 13) (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.), t.j. ak táto zákonná úprava bez ohľadu na možnosti, schopnosti povinného stanovuje vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu už na novonarodené dieťa, o to viac otec maloletého, vzhľadom k tomu, že výživným a ani inak na maloletého neprispieva, je povinný si plniť okresným súdom určenú vyživovaciu povinnosť.

36. Pokiaľ ide o počiatok určenia vyživovacej povinnosti, odvolací súd uvádza, že okresný súd výrokom III. napadnutého rozsudku vychádzal z ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Deň začatia konania procesný predpis určuje ako deň, keď bol súdu doručený návrh na jeho začatie a v danom prípade sa tak stalo 29.01.2024. Nedoplatok na zvýšenom výživnom okresný súd správne ustálil za obdobie od 29.01.2024 do 31.05.2024 na sumu 737,40 Eur, vo vzťahu ku ktorému dlhu mu povolil splátky.

37. K výroku IV., ktorým bol upravený styk otca s maloletým v prítomnosti matky, krajský súd konštatuje vecnú správnosť rozhodnutia v spojení s odsekom 29. odôvodnenia rozsudku okresného súdu, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na tieto závery odkazuje. K rozsahu úpravy styku otca s maloletým a jeho realizovaniu v prítomnosti matky krajský súd v prvom rade uvádza, že je prirodzené to, že maloletý za stavu viac ako dva roky nežitia v spoločnej domácnosti a nestretávania sa s otcom, vzhľadom na prevažnú osobnú starostlivosť zo strany matky aj s ohľadom na vek 3 rokov, je na matku naviazaný. Uvedené však neznamená, že by sa nemal v potrebnom rozsahu realizovať styk otca s maloletým. Je v záujme maloletého, aby sa znovu obnovil jeho vzťah s otcom, k čomu nepochybne slúži okresným súdom upravený rozsah styku. Práve ním sa postupne umožní obnovenie a rozvíjanie vzájomnej citovej väzby medzi otcom a maloletým. Ak otec len spochybnil určený rozsah, tak ani neuviedol a nepopísal, akým spôsobom a v akom rozsahu sa v minulosti so synom stretával, aký iný rozsah styku požaduje a ani to, aké má podmienky - možnosti (pracovné, bytové) na realizovanie styku. Za tohto stavu potom širšia úprava rozsahu styku nebola namieste. Je zrejmé, že pre výchovu a vývoj maloletého dôležitú úlohu zohráva nielen preferenčný rodič (tu matka), ale aj druhý rodič – otec, ktorého úlohou je, aby určený rozsah styku plne využil (k čomu doposiaľ nedošlo), naplňoval svoje rodičovské práva a povinnosti, plne ho využíval na znovuobnovenie, budovanie a umocňovanie vzťahu s maloletým.

38. Z vyššie uvedených len doplnených dôvodov, keďže okresný súd vo veci na základe dostatočne vykonaného dokazovania riadne zistil skutkový stav a zistené skutkové okolnosti správne vyhodnotil,

odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., vo výrokoch II., III., IV. a v závislom výroku V. potvrdil podľa ust. § 387 ods. 2 CSP ako vecne správne rozhodnutie.

39. Vo vzťahu k druhému výroku rozsudku krajského súdu, ktorým podľa § 388 CSP zmenil výrok I. rozsudku okresného súdu v časti o oprávnení matky maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, je potrebné uviesť, že došlo len k formálnej zmene podľa § 388 CSP, pretože táto spočívala len v precizovaní tohto výroku, t.j. s vyjadrením, že ide o oprávnenie matky maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Krajský súd v tejto súvislosti poukazuje na § 24 Zákona o rodine, ktoré je aplikovateľné na daný vzťah (§ 36 Zákona o rodine, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 345/2015), ustanovenie § 28 ods. 2 Zákona o rodine a primerane rozhodnutie NS SR sp.zn. 5Cdo/41/2022, ktorý dospel k záveru, že „...„Pokiaľ súd v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze manželstva (§ 24 ods. 1 Zákona o rodine) určí, že v bežných veciach bude maloleté dieťa zastupovať a jeho majetok spravovať ten z rodičov, ktorému súd zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, nejde o obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv druhého rodiča v zmysle § 38 ods. 2 a 3 Zákona o rodine“. Odvolací súd uvádza, že rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Rodič, ktorý má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, zastupuje dieťa a spravuje majetok v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o dieťa. Vo všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa mali rodičia dohodnúť, ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z rodičov rozhodne súd. Keďže samostatný výkon rodičovských práv a povinností zo strany len jedného rodiča sa podľa zákona predpokladá len v prípadoch uvedených v § 28 ods. 3 Zákona o rodine, bolo z dôvodu jednoznačnosti tohto oprávnenia krajským súdom precizované znenie časti výroku I. okresného súdu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu podľa § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomu rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.